

Szerkesztőségi iroda:

Dobay János könyvnyomdája,
saját házában.

Kiadó hivatal:

Winkle Gábor könyv-
árus üzlete,
főtér, Prág-ház.

BÉKÉS

VEGYES TARTALMU HETILAP.

Hirdetések felvételnek Gyulán Winkle Gábornál és a szerkesztőségénél. — Hirdetési díj: 50 szóig egyszeri hirdetésnél 60 kr., 100 szóig 1 frt., kétszeri hirdetésnél 25%, háromszori hirdetésnél 50% elengedés. — Nagyobb hirdetéseknel méltányos árelengedés. — Nyiltér Garmondsora 10 kr.

Mejelen
hetenként egyszer,
minden vasárnap.

Előfizetési díj:

Három óra . . . 1 ft
Hat óra . . . 2 ft
Kilenc óra . . . 3 ft
Egy évre . . . 4 ft

Milyen iskola kell nekünk?

II.

E lapok mult számában a felsőbb iskola tervezetének hiányairól szólván, elmondám nézeteimet, hogy a szervezendő iskola csak úgy felel meg a várakozásnak, ha tisztán polgári iskola lesz, hogy legyen ez egyből olyan, minőre szükségünk, s ne kockáztassuk sikerét az összecsalással, mert talán lesz mindenikből valami, s az egészből — semmi. — Szóval nekünk olyan iskola kell, mely a mi igényeinknek leginkább megfelel, nekünk pedig értelmes, szorgalmas és ügyes földműveseket, iparosokat és kereskedőket kell nevelnünk, s ezt a polgári iskola neveléssel, azért nekünk *tisztán* polgári iskolára van szükségünk.

S ha most azon kérdést vetem fel, hogy a szakosztály, midőn fel volt kérve, hogy a viszonyok, s igények tekintetbe vétele mellett adjon véleményt, hogy városunknak minő felsőbb iskolára van szüksége, egyáltalában megfigyelte-e kellőleg a fennálló viszonyokat, megfigyelte-e, hogy a jelenben létező népiskolák nyújtanak-e annyi képzettséget, hogy a növendék a felsőbb iskolákba lépve, ott nehézség nélkül mozoghasson?

En azt hiszem, hogy e körülményt nem méltatá oly megfontolásra, minőt az valóban megkívánt volna. — Mert javaslatában a törvényben előírt kellekek szerint kíváná ez iskolát szerveztetni, s ha így van, amint hogy lenne így is kell, nem lett volna szabad figyelmen kívül hagynia azon körülményt, hogy városunkban nincs egyetlen népiskola sem azon törvény kellekeinek megfelelően berendezve, mely törvény szerint a polgári iskolát szerveztetni javasolja. Vagyis nem bírnak oly alappal melyen a magasabb építkezést folytathatnók.

S ha talán még sem kerülte volna ki e körülmény a t. szakosztály figyelmét, úgy a tervezetben egy újabb hiány mutatkozik, az t. i. hogy a jelenlegi népiskolából kikérült gyermek nem bírván a polgári iskola igényelte képzettséggel, el kellett volna rendelnie, hogy abba csak a *felvételi vizsgálat sikeres kiállta után* vétethetik fel.

Más expediens nincs, ha csak a polgári iskolának ez év october havában tervezett életbeléptetéséről lemondani nem akarunk. — De már ezt alig fogjuk tenni, s ne is tegyük, bár részemről szívesen lemondanék egyelőre, az alap biztossága s szilárditása kedvéért.

A „Békés“ tavalyi folyama 37-ik számában Kincses Dániel barátom azt fejtegeti, hogy szükségünk van ugyan felsőbb iskolára, de előbb vessük meg annak alapját, szervezzük jelenlegi iskoláinkat a törvénybe megírt kellekek szerint, s főleg állítsunk annyi népiskolát, mennyi tanköteles gyermekeink befogadására elegendő,

E nézet helyességét kétségbevonni senki sem fogja. Kincses Dániel

barátom, mint néptanító s így iskoláink állapotának közvetlen ismerője is, igazat ad fentebbi állításomnak, hogy t. i. nincs egyetlen népiskolánk sem a törvény rendelete szerint szervezve, s azért látja ő korainak a felsőbb iskola felállítását ez év octoberében, s ha tanácsunk mégis megmarad határozata mellett, a *felvételi vizsgálat kötelező erejét kell kimondania*, s tartson e kötelezettség mindaddig, míg népiskoláink, szervezete a törvény rendelkezésének meg nem felel.

S már most, ha népiskoláink számára térek át, oly elszomorító képet kellene nyújtanom, mely csak más városok nagyobb nyomora mellett vesztene hatásából.

Van városunkban 3000-nél több iskolakötelezett gyermek, s alig jár $\frac{2}{3}$ -része, de nem is járhatna mind a legjobb akarattal sem, hiszen nincs annyi iskolánk, mennyi az iskolakötelezetteknek csak felét is befogadni képes lenne.

A népoktatási törvény azt rendel, hogy egy teremben 60 gyermeknél több nem lehet. E szerint a 3000 tanköteles gyermek befogadására 50 terem kellene. S a felekezetek összes tantermeinek száma nem üti meg a 15-öt. — Igaz, hogy egy terembe aztán 80-150 gyermeket is besoroztanak,

E lapok hasábjain indítványozám már egy ízben, hogy a felekezetek fennálló iskoláikat sem levén képesek a a törvény rendelkezés szerint berendezni, amál kevésbé az iskolák számát aszükséghez képest növelni, tehát mondjanak le oly ügy kezeléséről, melyhez legszentebb, s legéletbevágóbb érdekeink vannak kötve, s melyet vezetni egyáltalában képtelenek.

Az óta tapasztalám jobban, hogy a felekezetek ragaszkodása az iskola ügy kezeléséhez oly merev, oly erős, hogy önkéntes lemondásukra számítani épen nem lehet. Mivel pedig szabad nép vagyunk, őket a lemondásra erőszakolni nem lehet, nem szabad.

Igy állván pedig a dolgok, a köteletség sulya a községre nehezül.

Gyula városnak, mint ilyennek elodázhatlan s szent kötelessége a törvény rendelkezésének eleget tenni. E kötelesség pedig abban áll, hogy a város minden tizedében állítson fel iskolát, a törvényben előírt kellekek szerint.

Erre van nekünk égető szükségünk, tudjon minden ember legalább írni, olvasni és számolni. Tudja értse meg minden ember hivatását, érezze kötelességét, s élvezze jogát, melyet neki az ismeretek árán szerzett valódi polgárisága nyújt. Tanuljon meg gondolkodni, törekedjék független önállóságra, hogy sem vagyónában megcsalható, sem meggyőződésében megintgatható s félrevezethető ne legyen.

Kötelessége Gyulaváros tanácsának oly iskolát felállítani, mely a tudásnak legalább ezen elemeit a város minden leendő polgárával elsajátíttassa.

Első látásra talán lehetetlennek tűnik fel ez iskolák létesítése,

s valóban annak határától nem is áll messze jelen viszonyaink között, — de nekünk a nehézségektől visszaretenni nem szabad.

Érezte a szükségét Gyulaváros polgársága, s a szükségérzet vezette őt, — látván, hogy a községi forma ügyei közt ez igények soha ki nem elégíthetnek — a költségesebb rendezett forma választásra, tudta hogy csak e kormányzati forma juttat az ügyek élére oly férfiakat, kikben tehetség, jóakarát és erély öszpotosulván, e jogos igények kielégítésére tudni fognak eszközöket találni.

Nagy és fontos tehát nem csak a tanács tagok, de minden egyes képviselő állása, át kell éreznie mindannyinak a kötelességet, ismerni a terhet, melyet állása vállaira rak, s kitartó törekvéssel kell munkálkodniok, hogy a bennök helyezett bizalomnak megfeleljenek. Törekvéseiknek világosabb iránya pedig nem lehet más, mint a *népnevelés ügye*. Van a városnak több háza, kettőben katolikus iskola van, — a kath. egyháznak iskolára adott házban pedig bolt, és mézsárszék, — ott van az Erzsébet árpoda igen nagy telke, mind megannyi iskola helyiség. A felekezeti iskolák subventioja is szép összeget képvisel, vegyük ezt mind elő, s a nehézség egy re kevesbül.

Legyen szabad még egy nagy hiányt felemlíteni.

Ez a leány gyermekek nevelése.

Mennyire fontos leányaink nevelése, kiknek szép és nemes hivatásuk anyákká lenni, s mint ilyeneknek a legelső, a házi nevelést megadni, annak fejtegetése e lapok szűk hasábjain kívül esik.

S mily lában áll ma leánygyermekeink nevelése?

A népiskolákban a tudás legelső elemeit is alig ismerik meg, aztán a többi a jó istenre van bízva. — Vagy pedig kik tehetik, magán intézetekben neveltetik őket, de ez igen költséges levén, abban igen kevesen is részesülnek, s mily eredménnyel? — az élet felel rá.

Mily anyák lesznek aztán az ily leányok, hogyan teljesítik a szent kötelességet, s hogyan felelnek meg a magasztos hivatásnak? Erre aztán nem is felelek.

Egyedül Csaba város közönsége értette meg eddig megyénkben a kor hangosan kiáltó szavát, midőn a polgári leányiskola felállítását elhatározá. Egyoldalúság s méltánytalanság is leánygyermekeink nevelését szóba sem hozni akkor, midőn figyermekünk számára a tudást oly sok alakban kívánjuk megszerezni.

Népiskola kell nekünk, még pedig községi népiskola a törvény rendelkezés szerint szervezve, s annyi, mennyi tanköteles gyermekeink befogadására elegendő.

A szükséges népiskolákat állítsuk e fel előbb s csak aztán szervezzük a polgárit, vagy pedig már ez évben léptessük életbe a polgári iskolát, azt

döntse el a tanács, ha azonban az utóbbi szerint határozna, mondja ki a felvételi vizsgálat kötelező voltát, ne-hogy a képzettség hiánya majd a polgári iskola eredményét kockáztassa.

Leányainkról pedig gondoskodjunk a szülői szent kötelesség érzetéből fakadó lelkiismeretességgel, s a társadalmi élet azon szempontjából, melyet azaz anyák számára kijelöl.

Ne vegyék e lapok igen tisztelt olvasói feltalokodásnak, ha általánosan a megyei nevelés érdekében is kockázatok pár szót, — a legjobb indulat nyilatkozata ez.

A megyék ujja alakítása óta azt beszéli a megyei ember, hogy a tevékenység meg van zsiabasztva, — nincs. Sőt, habár a politikai tevékenység korlátai közelebb estek is egymáshoz, nyílt egy újabb, hálásabb s magasabb tere a tevékenységre, a társadalmi. Fejtse itt ki a megye, ha van, — s pedig lenni kell — tevékenységét, itt a népnevelés ügye, mozogjon, tegyen, ujtson, alakítson e téren, s ha úgy működik, hogy tevékenysége képes lesz sikert mutatni, nem vesztetünk az új megyében, mert e siker felér a régi megyék által producalt valamennyivel, mert azok nagy részt mulandók voltak, míg ez századokon át hirdeti működését, s áldja érte a népek világosuló szelleme.

Igen lépjen a megye e tere, a járási tisztviselők pedig bontakozzanak ki azon lütből, hogy tisztí körük csupán a katona állítás, s a közvetítés szűk korlátai közé van szorítva, értsék meg, hogy hivatásuk magasabb, járják be községeik iskoláit minél gyakrabban, s a mutatkozó indolenciát korbácsolják, a törvényt hajtsák végre lelkiismerettel.

Ebből csináljon vármegye hivatást, és lesz tere, és lesz köszönet benne.

A községek is ébredjenek fel, s ismerjék lássák be, hogy a falat kenyér után legnagyobb szükség a jó iskola.

S még egyet, házi nevelésünk számtalan okból oly hiányos, hogy hátramaradásunk egyik fő oka épen abban keresendő-e hiányt némileg pótolnák a kisedodovák. S itt a növegyet lehet legtöbbet. Négy éve már, hogy ez egylet áll, s működését ezren áldják, s az egylet folyton virágzik, s gyarapodik, oly jelenség ez, mely azt mutatja, hogy hőlgyeinkben a kitaró erő igen nagy. — Használják fel ez erőt arra, hogy egy kisedodova felállítását kezdeményezzék, annyi eszközt bírnak e cél elérésére, hogy csupán kezdeményezésük biztos kilátást nyújt a sikerre.

— Békésmegye a halászat rendezése tekintetében a következő szabályrendelet bocsátotta ki:

1. §. A halászati haszonvétel tulajdonosa ezen jogot vagy személyesen gyakorolja, vagy megbízottja által gyakoroltatja, vagy bérbe adja. Ugy az egyik mind a másik

is, a halászati jogot csak is ezen szabályrendelet korlátai között gyakorolhatja.

2-ik §. A halászat a halivás ideje alatt vagyis május 1-től szeptember 1-ig tilos.

3. §. Tilos:

a) az árvizek folytán rétek és nádasokba kiszorult halaknak a folyam rendes medrébe való visszamenetelét, bár mi módon gátolni,

b) a halakat bármilyen méreggel vagy bódító szerrrel megégetni.

c) a halak ölésére, illetőleg fogására oly szereket használni, melyek a vizalatt felrobbannak; ilyen például a dinamit, s más egyéb;

b) halakat fenék-horoggal, kosarakkal és oly hálókval fogni, melyek az egész víz medrére elzárják, valamint a vizekben mesterséges halfogókat építeni, és ezek által a halak szabadjárását gátolni;

e) hat hüvelyknél rövidebb halakat fogni; — ezek mihelyt hálával avagy horoggal fogtak, a vízbe visszahosszajándók.

4. §. A 2-ik §-ban kijelölt ivási időn kívül az illető jogosultak halat horoggal, vagy kis hálával szabadon foghatnak.

5. §. Az illető tulajdonosok írott engedély kiadása által bárkit felhatalmazhat engedélyezett módon halászni. Mindenki, ki ily írott engedély nélkül halászik, avagy halászati készülékekkel ellátva víz közelében találtatik, 2 frtól 10 frtig terjedő bírsággal büntetettetik.

6. §. A tilos időben és tilos módon halászik, a fogott halak elkobzásán felül 2 frtól 50 frtig terjedő bírsággal büntetettetik; valamint ezen büntetés alá esnek azok is, kik a 2. §-ban kijelölt időben s helyeken sertéseket legeltetnek.

A 3. §. d) pontjában felemlített halfogók rövid úton lerontatnak.

7. §. Azok kik hat hüvelyknél rövidebb, vagy oly halakat árulnak, melyek tiltott módon fogtak, avagy ölettek, és azok is, a kik ily halakat tudva vesznek, az általuk árult, illetőleg megvett halak elkobzása mellett a 6. §-ban foglalt büntetés alá esnek.

8. §. Azon esetben, ha ezen szabályrendelettel megállapított bírság behajtható nem volna, személyes fogság lép helyébe, minden öt frt után 24 órai fogság számíttatván.

9. §. A halászati haszonvétel birtokosa,

annak meghatalmazottja, az illető tetten ért ismeretlentől zálogot vehet, köteles azonban ezen esetet 3 nap alatt az illetékes hatóságnál feljelenteni.

A felesketett felvigyázó feljelentése, ellenbizonyítékok hiányában, hittel bír.

10. §. A közigazgatási közegek kötelesek ezen szabályrendelet megtartására felügyelni, s ha annak megszegése tudomásokra jut, abban eljárni.

Ezen szabályrendelet végrehajtásával a járási szolgabírák, s illetőleg arra való felügyeléssel a községi előljárók bizatnak meg.

11. §. A pénzbírság felerészben a feladó, felerészben pedig az illető községi szegények alapját illeti.

12. §. Hogy pedig ezen szabályrendelettel a haltenyészetnek emelésére irányzott törekvés annál sikeresebben elérhető, az egyes községek oda hatni tartoznak, miszerint a tenyésztésre káros hatású kender és len áztatás a folyó vizekből lehetőleg ki-rekesztessék.

Viszhang.

N. urnak a lap 1-ös számában meggyök nagy községeihez intézett felhívására.

A kor jelszava haladás. Haladnunk kell tehát a korról, ha tőle elmaradni nem akarunk. Már pedig ki volna az, ki — bármiben is; módja és alkalma lévén az előbbre haladás és tökéletesülésre — csak azért maradna szándékosan el versenytársai közül, hogy azok menjenek előtte kalauzként? És minő hátrányul szolgál a maradónak az, ha nyomába sem láthat az öt megelőzőnek? Ha az öt minden tekintetben jóval túlszárnyalja? Hiszen ha minden ember egy gondolkodnék, vajjon ki volna akkor a kalauz? Amde hála az égnek! be van oltva az emberi kebelbe a haladás, a tökéletesülés utáni törekvés. Egyes emberek úgy, mint társulatok kezdik mindinkább megérteni a kornak és saját belső világuknak haladásra intő szavait, nem elmaradni, de a többiek előtt példányképp gyanánt törekednek haladni.

Ha már egyes emberek és társulatok megígérték és követik a kor jelszavát; szükséges, hogy egy község, — több levén benne az összpontosított erő — sokszorozott erővel törekedjék kitűzött célja felé, igyekez-

zék minél tökéletesebben szervezkedni, a közigazgatásban használni szokott rendszer közül, a kor kívánalmainak leginkább megfelelőt követni.

Gyula város követte a kor intő szavát — mondja N. ur — midőn rendezett tanácsú várossá alakult. De vajjon mi tartóztatta Csaba, Békés, Szarvas sat. községeket, hogy Gyula város nemes példáját kövessék? Mi az oka annak, hogy Békésmegyében még ez ideig csak Gyula városa bírt eljutni a haladásnak ezen fokára? Talán a mai nemzedék nem oly fogékony a szabadabb intézmények iránt mint a hajdani? Vagy talán a tulsúlyra vergődött anyagság fojtotta el az emberi kebelben a nemesebb szellemi törekvés ösztönét? Ezen kérdésekre kívánok saját véleményem szerint megfelelni.

Hogy a békésmegyei nagyobb városok közül, csak Gyulán alakult meg ez ideig rendezett tanács, ennek oka szerintem abban rejlik, hogy ezen város levén Békésmegye székhelye, itt van leginkább összpontosulva a megyei értelmiség, itt vannak a megyei közigazgatás vezetői, kik e város polgárai előtt a kor — és állásuk igényelt — műveltség és haladás zászlóját lobogtatván, e város társadalmának minden rétegeire nézve, vezérszövének gyanánt szolgálnak.

De — kérheti valaki — hát vajjon a többi városoknak, nincsenek-e ily vezérlői, zászlóvivői, kik a polgárokat a korról haladásra, a jó intézményről a jobbra (legkevésbé sem párt árnyalatot értek ez alatt) kapacitálnak, vonzó példájokkal a nép egész zömét maguk után ragadják? Vannak igen is, de a polgárok számához aránylag sokkal kevesebben mint Gyulán. De hát 1848-ban (sőt Békés városában, ha jól emlékszem 10—12 évvel is ezután) hogy lehetett ezen városokban rendezett tanács? Talán akkor több vezérlői voltak, vagy nagyobb fokú értelmi felvilágosodással bírtak polgárai, mint jelenleg? Egyáltalában nem, sőt bizony állíthatjuk, hogy az óta e városok értelmiség tekintetében szembetűnő haladást tettek, de ezzel nem állítom egyszerűen azt is, hogy még nagyobbra ne tehettek volna. Meghiszem, képeztettek e városokban, mint — kevés kivétellel — hazánk többi városaiban is, szorgalmas földművelők és iparosok, leginkább értelmes egyház tagok, de legkevésbé va-

badásra megérett honfiak, és hazaszerető hű polgárok. Mit várhatunk pedig az oly polgárságtól, melynek egy — talán nagyobb-része a szabadság szót ismeri és használja ugyan gyakran, de nem tisztá, sőt igen téves fogalma van annak jelentményéről? Hogy lehet az oly polgárságtól kívánni, ki a szabadság tiszta, helyes fogalmával nem bír, annak szellemétől áthatva nincs, hogy azt saját jólétre fel is tudja használni? Pedig ennek hiányát nem pótolhatja ki, sem a rakásra halmozott kincs, sem a vallásos kegyesség. Előbb való ennek tudása a minden napi kenyérnél, mert ez táplálja a lelket, ezen szabadság szellemétől áthatottság adja meg a népek az üdvöt és az örök életet.

Véleményem szerint tehát nem a tulsúlyra vergődött önző anyagság gátolja a korról haladást; hanem inkább az, hogy a polgárok nagy része — tehát nem az egész mai nemzedék — nem fogékony a szabadabb intézmények megkedvelésére; mert nincs megérlelve, előkészítve a szabadságra, a független önállóságra.

1848 előtt a hűbériség korában hozzá szokott a nép, bármint tettek vele békén tűrni; mert nem volt hatalmában saját sorsán segíteni; szóval nem volt ura önmagának sem. Alig tudott — hogy így szóljak — egy jót lélegezni az 1848-ik évi szabadság levegőjében, ismét — a Bach korszak beálltával — gyámság alatt érezte magát. Mikor ez alól felszabadult, hasonló volt a szigorú szülei fenyegeté alól rögtön világra lépő fiúhoz, ki voltaképpen azt sem tudja, hogy már most mit szabad és kell tenni és mit nem? Voltak ugyan ekkor is értelmes tanácsadói a népek, de ez, a kényuralom alatti hivatalnokok iránt ellenszenvvel viseltetvén, ellenszenvre kihatott a későbbi hivatalnokokra is, és így nem volt bizalmasan másban, mint a magához hasonlóknak s azok közül választott előjárókat, hogy beteljesedjék a latin közmondás: similes similes gaudet. Szerintem a kérdésben levő városokban — valamint hazánk több városaiban is — így mellőztetett el — szerettem hinni hogy csak rövid időre — a rendezett tanács.

Az előadottakból önként következik, hogy a köznépek tevékenységére, előbb haladására kétféleképp lehet hatni: vagy erőszakos zsarnoki hatalommal, midőn kényte-

TÁROZSA

Az ifjúság január 10-ki táncvizsgálma.

Régen vártunk rá, sokáig készültünk hozzá, s ime már egy hete úgy beszélünk róla, mint a min már utólagunk. Az ilyen fajta kis városban, hol mégis annyi fiatal ember ültött sátorfát, bizonyára nem tartozik a jelentéktelen események közé ezen ifjúság által rendezett bál, s ha már a sok beszéd kis városi szokás, úgy mi a kis városok sorában nagyon előkelő helyet foglalunk el.

Halásabb tárgyam alig lehetne, mintha e bál történetét három korszakra osztanám, a bál előtti, alatt és utáni eseményeket jegyezném fel, de erre e tér igen szűk, s ha mégis pár sorban kísérletet teszek, ám mentsem ki azon körülmény, hogy előadásomban hű kívánok lenni.

Ugyan kedves öcsém, hagyjanak fel azzal a bál rendezéssel, szívesen beálllok 100 forinttal az iskola alapítók sorába, szolítja meg egy uri ember egyik rendezőt.

Már hiszen az ajánlat nagyon szép, de engedjen meg kedves bátyám, ha kijelentem, hogy előttünk két cél áll, a mulatság s az iskola, egyiket a másikért fel nem áldozhatjuk, és így épen nem értom a szándékot, mért kíván bennünket a rendezésről levern.

Megspórolnék legalább 100 forintot; nem kellene a feleségemet elvinni.

Na nézze már a ténsasszony, még mit nem hallottam, Teles és Üres is el akarják leányait a bálba vinni, már pedig csak nem odavalók, hiszen ez — tudja már kérem — olyan úri bál lesz, ők pedig...

Mind ketten *collegái* szomszéd urnak.

Polixena kisasszony, — kit rendes körülmények közt nagymamának neveznének — nagy gyönyörűségét találja, ha sorra kikutatja, kinek hol készül, s milyen ruhája lesz, kisíti aztán, hogy a Pesten rendelt ruhák Gyulán is készülnek, s csak az nem fér a fejébe, hogy az ily ruhában is lehet mutatni.

Hol készülnek a kisasszonyok ruhái? Ha szabad kérdezni. Bizony még jóformán nem tudom, az *ebédlő*, vagy a *hálószobában*.

Na aztán kedves apjokom, leánykákat csak elviszszük a bálba? hizeleg a mama. — Nem lesz belőle semmi, szól a laconicus válasz.

Pár nappal a bál előtt a papát postavevénnyel lepik meg, melyből megérti, hogy 85 frt 34 kr. utánvét mellett a postán pipere-félék érkeztek nevére címezve. A papa szaladgál fél napon át, míg az összeget kiteremti, a mama pedig boldog, mert célt ért.

„Lehetek szerencsés, valamelyik csárdásra megnyerni?” — „Köszönöm, le vagyok foglalva mindenre, „ugy hát valamelyik négyesre”, „mindre van táncosom”, „legalább egy turra”, „turt nem tánczolok” — s ily *felsülés* után, az embernek még *főnie* is kell a tánczterem gőzfürdőjében, mint mondani szokták — kötelességből.

Ha maga én velem akar tánczolni, szól a Strici — ugy a legszebb ordot adja, a leánya erre nagyot pirul, de azért a legszebbet kiválasztja, s feltűzi a kedves ur G rokkjára, ki aztán néhány kelleflenül tett lépés után leülteti.

Jaj mama, de megbántam, hogy annyi tánczra eligérkeztem, most kért a Strici, az előtt a Lenci, s amint látom ott jön a Muki, jaj de kár, hogy így elhamarkodtam.

Hiába kedves gyermekem, Emerentia barátóid épen így szokott tenni, s a mit ő tesz, az divat, s azért így van helyesen.

„Ugyan kérem ki az a fiatal ember?” „bizony nem szorgálatok, olyan ismerősnek tetszik, s nem tudok ráismerni, mintha más bőrbe bujt volna”, „nekem is úgy tetszik, csak épen ellenkezőleg tett, mint ama bizonyos mesében írva van.”

„Melyik esztendőben vagyunk most?” „1874”, „ön téved”, „épen nem”, „tehát akkor a legközelebb múlt nyáron volt a cholera, e nyáron aratott a rozsda, s e nyáron kezdett uralkodni a krach”, „ugy van”, „na látja, épen ezért téved ön, hiszen boldog időkben sem láttunk ennyi fényt, ennyi drága semmisséget, mely csak a jólét s gyarapodás szüleménye szokott lenni”, „meg van írva: minél nagyobb a fény, annál sötétebb az árnya, — korunk jelszava haladás, Tűzsérnétől Senkiné el nem marad, értvén a jelszót.

De sok is volt a fecsegésből, a c oulissák titkaiba nem avatkozom, a bál utáni krónikából nem jegyzek fel mitsem. Beszéljünk a bárlól.

Régen nem láttunk ily népes, ily fényes mulatságot, vidékről is többen jelentek meg, itt voltak Kalicza Lujza N.-Váradról, Kubányi Zseni Szolnokról, Kertay Bella s Reguly Vilma Medgyesről, Gere Ida Szalontáról, Füchsel Berta M.-Berényből Toth Piroška Békésről, Székér Etelka Kétegyházaról, s Dutkay Dezsóné Nyékről, — városunkból: Bilicz nő-

vérek, Bodoki Jolán, Deimel Gizella, Farkas Mariska, Greiner Mariska, Hajnal Mariska, Jancsovics Ida, Kálmán nővérek, Kratochvill Róza, Kutschera Lujza, Léderer Zseni, Német Lujza, Pap Zoína, Schmidt Mariska, Szakál, Szánthó, és Takácsi nővérek, Terényi Berta, Uferbach Nelli, Czifra Imréné, Czingulski Józsefné, Deutch Jakabné, Grúden Ivánné, Hoffer Samuné, Keller Imréné, Kratochvill Józsefné, Léderer Lajosné, Novák Kamillné, Paulovitz Béláné, Stummer Gyuláné és Uferbach Rezsóné.) E névsor után nem sok mordani valóm lehet, ez igazolja fentebbi állításomat, hogy e bál fényes s oly szép volt, minőt városunkban rég láttunk. Csak az elfogultság lenne képes bálkirálynét nevezni, s azt tenni magam részéről mérész kísérletnek is tartarám, s ha megis kockázattám a kérdést, hogy ki volt hát a bál királyné, aligha nem 30 féle választ nyernék.

Mint mondom szokatlanul fényes, s ha szabad e kifejezést használni elég tarka is volt e bál, s a hölgyek részéről legkisebb feszességet sem láthatánk, s ha még sem volt a kedély oly vidám, vig, mint kellett volna s mint szokott lenni, arra a cadentiát talán épen az ifjúság akarát hiányában találunk. A vidékről jött ifjúság nem látott példát, a szerénység pedig nem engedé, hogy azzal ők álljanak elő.

Farkas Józsi zenekara igen szépen és jól muzsikált, de része volt neki is benne, hogy a jó kedv nem mutatkozott, a tactusért feláldozta az érzést, a cigány zene lelket.

1) Árva fejéről minden részt elhárítandó, a vidéki hölgyeket a távolság a helybelieket pedig az a b c szerint sorolám fel, de hogy mért előbb a kisasszonyokat, arról aztán már nem számolok.

len azt tenni a mit rá erőszakolnak; vagy ha a kiviendő intézmény szükséges, hasznos és czélszerű voltáról és miben létéről felvilágosítatik, meggyőztetik; mert a nép idegen mindentől, a mi előtte ismeretlen, a minék helyes fogalmával nem bír. E két mód közül látni való, hogy az előbbi, abszolút monarchiában járja meg csak is; de alkotmányos államban a szabadság nyílt megtámadása volna. Annival inkább szükséges azonban az utóbbi módot alkalmazni, gyakorolni, minél nagyobb mértékben; mert e nélkül hasonló a köznép a bolygó tüzhöz, mely ezél nélkül majd egy, majd másfelé csapong, de egyenes irányban soha sem halad; míg ellenkező esetben, vagy fölöslegessé válhatik idővel a példával előlmenő zászlóvivő; vagy csak egy szavába kerül a köznép csapongó akaratának helyes irányba terelése.

Fogékonyvá kell tehát tenni — kik nem azok — a szabadabb intézmények megkedvelésére; meg kell ismertetni a polgárokkal — hogy azokat gyakorolni is tudja — jogait és kötelességeit; mert csak így lehet bizton reménylenünk, hogy a polgárság a közigazgatási intézményekben úgy — mint más alkotmányos jogaiban és kötelességeiben a kor kívánalma szerint fog eljárni.

Ezeket kívántam N. ur közleménye után — mint saját egyéni véleményemet elmondani, a melyek azonban nem csak a szóban levő békésmegyei városok lakosaira, de hazánk közpolgárainak nagy részére is vonatkoznak. Megengedem, hogy nem egyedül ezek lehetnek a szóban levő körülmény okai, de hogy a többek közül ezek is okai, ezt határozatlan merem állítani. Felkérek tehát minden oly egyént, kinek a nép és közügy jóléte szíven fekszik s tudomása van ehhez hasonló okokról, legyen szíves azt ezen lap hasábjain közölni. Végtelen nagy lenne az én örömem, ha rövid idő alatt Békés, Csaba és Szarvas városok azzal czáfolnak meg állításomat, hogy rendezett tanácsu várossá alakulnának. Adja az ég hogy úgy legyen!

Ujdonságok.

— **Nyílt nyugta.** 167 frt 3 krt, mint az e hó 10-én — a polgári iskola építési alapja javára — tartott ifjusági táncvizsga alapszája jövedelmét, tek. Teleszky Ferencz kir. bíró urtól átvettem.

Gyulán január 15. 1874.

Dobay János.
polgármester.

— **A fentebbi összeg** kiegészítve egy névtelen által 32 frt 97 krral, és így összesen 200 frt képezi az iskola építési alap első összegét, mely biztosan remélve — a jövő hó 14-én tartandó táncvizsga jövedelme által szépen fog szaporodni. — Az összeg takarékpénztárba tétetett le. — Az ifjusági bál jövedelméből az összes diszleteket is kifizette, mi a tombola-bálnak tetemesen javára esik. — *Trajanovicz Agostonné* urhölgy Sarkadról 5 frttal járult sorsolható tárgyak helyett a tükéhez.

— **A tombola-bálra** a tárgyak oly szépen érkeznek, hogy biztosan hisszük, miként azok száma a 400-at megfogja haladni, mely szám az összes kibocsátandó sorsjegyek 10-ed részét teszi. — Az eddig beérkezett tárgyak általán véve igen csinosak. A sorsjegyek holnap bocsátatnak ki.

— **Halálozás.** **Dömötöri Németh Antal** nyugalmazott törvényszéki elnök élte 75-ik évében e hó 16-án Gyulán elhunyt. — Béke hamvaira!!

— **Táborzky és Parsch** zenemű kezeskedésében igen szíves kiállítás mellett a következő legújabb zeneművek jelentek, melyeket bátran ajánlhatunk zenekedvelő közönségünk figyelmébe, u. m. „*Sajó kutyám,*“ „*Hova cikós oly szaporán,*“ — „*Hogy hanem olyan rőzsám volna,*“ — „*Ez az utca végig sáros,*“ — zongorára; — és „*nép-szerű indulók*“ zongorára és hegedűre két kézre *Tisza Aladártól*, — „*Jellemrajzok magyar népdalokból zongorára Zimay Lászlótól*

tartalma: Fohász, A hős álma, Merengés, Vigasz, A vidám hazatérők éjféltör. — „*Spornstreichs*“ sebes polka; *Federleicht* és „*Für die Kleinen*“ polka française, *Világkiállítás induló* Farbachtól. — „*Krach előtt és után*“ polka Angyaltól. — „*Goldene Melodien-Krone*“ válogatott dalok és énekekből Beyertől. — „*Májusi eső*“ Duponttól. — „*Bröllops-induló*“ (nászinduló) zongorára Södersontól.

— **Megjelent az „Apolló“** zene folyóirat 1874. évi első száma következő tartalommal: *Ábránd* „Mignon“ operából, *Album lap* Gobbi Henrikától. „*szabadság induló*“ *Tisza Aladártól*, „*Nem a szemed még se meg se...*“ dal Huber Károlytól. — Megrendelhető Budapesten vízi város iskola utca 681 sz. a. Fellegi Viktor kiadó és szerkesztőnél.

— **A cigánytól örizkedni kell.** Mult év november hó 26-án történt, hogy egy idegen cigány a gyula-varsándi rom. kath. templomban a reggeli szent misén megjelent és ott ájtatosan imádkozott, persze csak színel, miután a bekövetkező csalfa tette eléggé mutatja azt. A templomból a cigány egyenesen a plébániára jött és kérdezte a tisztelendő urat, állitván, hogy fontos beszélni valója volna vele, a lelkész elfogadta és szegénynek látván pár krajczárral megjutalmazni; akará oh! tisztelendő ur mondá, nem azért jöttem én, hát miért volt a kérdés? én bizony azért jöttem, hogy bejelentsem, hogy egy 9 éves figyermekem most az utazásomban, midőn Brassóból jövök (hol a cigány talán soha nem is volt) a nagy-péli pusztán meghalt légyen, (a nagy-péli pusztán lakó hivek a gyula-varsándi rom. kath. plébániához tartoznak) és Gyula-Varsándtól egy órányi távolságra esik. Előadá azután, hogy mily nagy nyomoruságban van, hogy neje szintén most az útjában halt meg, azután hogy még három, ezek közt pedig egy nyomorék gyermeknek is atyja, könnyezett, hogy nem tudja mitévő legyen. Azután föl-emlité azt is, hogy ő fizetni nem tud, sem kocsit fogadni nem képes hogy a tisztelendő ur a pusztára kimenjen, de még hogy költsége sincsen a koporóra és más halottszükségesekre. Jól van urondá a lelkész, jó lesz majd öreg minden, előbb a megholtat Szapár János név alatt az anyakönyvbe bejegyezven, a temetés idejét meg 27-ére délelőtti 10 órára jelölé ki, a cigánynak még koporsóra valót is nyújtott át, ezzel a hamis csaló távozott. — A kitűzött napon és időben saját költségén fogadott kocsin a lelkész a helyszínen csakugyan megjelent, a hol azonban elég csodálkozására sem élő sem halott cigány felfalható nem volt. Kérdegette azonban a lelkész az új magyar atyafit, még a nagy-péli közzelévő községi előjáróktól is, ezek meg kiadott rendelet folytán a többi községi lakóktól, de hasztalan volt minden, halott nem volt, a cigány hazudott, a koporsóra valóval tovább állott. — A lelkész jószívvel tett meg mindent, és a mi őt e miatt megsérté leginkább az volt hogy a cigány az anyakönyvet is elrontatá, beiratván azt, ki nem is volt, ki meg sem is halt, és így följelenté a gyulai városi főkapitányi hivatalnak, hogy az illető csalót, ki különben gyulai születésű vegye kérdőre, mire intézkedés azonnal tétetett is, és a korbáló cigány éppen a mult héten mert előbb nem találtatott, elfogattatván, bevallá, hogy csakugyan a fentnevezett módon cselekedett légyen, és miatán kérdőre vonatott, csak azt hozta föl mentességére, hogy midőn a lelkésztől haza ment, a rajkó már akkor fölébredt, elszaladt és így ő is tovább folytatta útját.

— **Csában „Békésmegyei közlöny“** című hetilap fog a jövő hóban megjelenni. A szerkesztésért dr. Báttaszéki Lajos ügyvéd lesz felelős. Mint a program igéri, változatos tartalommal fog megjelenni, minden vasárnap. Előfizetési ára egy évre 5 frt, egy hóra 60 kr.

— **Bál krónika.** A farsang városunkban és a szomszédokban igen változatos mulatságokkal kezdődött, s folyvást ujjakkal kecséget. Így ma egy hete Vésztőn, hétfőn pedig Sarkadon volt igen-igen csinos s jó kedvű táncmulatság, tegnap Csában az agarász egylet, Szarvason pedig az ovoda bálja volt,

— azt hisszük, jövő számunkba mindkettőről nyerünk tudósítást. E hó 22-én Békésen lesz táncmulatság a casinó termében, s könyvtára javára. Nálunk pedig, mint hírlík a polgári körben még két táncmulatság lesz, a Koronában is kilitás van egyre, s mint halljuk a bohóczestély ez idén sem fog elmaradni. Hát a gyulai kör lemond a mulatságról? pedig igen jól szoktak sikerülni báljai.

— **Színészeink lesznek** ismét, s már tegnapi előadás volt hirdelve. Szathmáry Károly társulata a legrosszabb időben köszönetet hozzánk, midőn a farsang különben is elég szórakozással kínálkozik. Két álarcos bálát is fog rendezni a társulat. Mi sok szerencsét és sikert kívánunk, de aligha előbbi sorainkban kifejezett éggályunk alaptalan.

— **Ügyvéd: stikli B. K.** földbirto-kosnak egy pár ezer forintját foglalta le Sz. I. csabai ügyvéd egy takarékpénztárban, — mire annak neje, mint valóban jogos tulajdonos igényt támasztott. A tárgyalási határnapon, f. hó. 8-án meg is jelent maga B. K-né is, szarvasi ügyvédjével, — vasut hiányában — pompás fogatján, briekáján. — A míg a tárgyalási teremben a szarvasi ügyvéd várakozott ellentelére, ez, azalatt a végrehajtóval szépen bekerült a nagy vendéglőbe, s ott a pompás kocsit, lovaival együtt, mint B. K.-ét, rögtön lefoglalta, s szoros gondnoki őrizet alá akarta adni, azon esetre ha felperesnö igényt a lefoglalt papírokra tovább is fentartja. — Az igénytárgyalás most már többé nem a bíróságnál, hanem a nagy vendéglőben tartatott meg. Végre is, miután B. K.-né önagsága, nagyon restelte volna eldolanlni, azon igen ismert utót:

Urak vagyunk, de még nagyok,
Gyüttünk kocsin, megyünk gyalog.
bizony inkább lemondott az egész igényről, hagyta oda veszni a 2000 frtját, csak a pompázó fogatját kaphassa ki, s neheessen vissza rajta.

Tisztelt szerkesztőség. A „Békés“ 2-ik számában az „ujdonságok“ rovata alatt, egy ügyvéd szórakozottsága említett fel, az mondatván róla, hogy elhagyott cipőjét keresztette egy helybeli casinóban; — továbbá, hogy más alkalommal nejevel elutazva hazulról — azt is utban felejtette, s ezt csak akkor vette észre, midőn utjából haza érve nem volt a ki bebocsása.

Ha már érintett ciklik írója, jónak látta tények elferdítésével, és részben minden alapot nélkülözö koholmánynyal, a közönséget mulattatni, s egy ügyvédet czél-táblájával felhasználni: — reményem a t. szerkesztőség ezen ciklikre vonatkozó ellenbeszédemnek is helyt adand lapjában.

A kérdéses ciklikben érintett, de meg nem nevezett ügyvéd és fiskális, mindenek előtt megjegyzendőnek látja, miszerint az, hogy valaki fagy ellen használni szokott felső cipőjét, mi magában is nem megszokott és különben nélkülözhető viselet, egy mulató helyen elhagyja: — ujdonságot nem képez, és különös szórakozottságra sem mutat, kivéve, ha előbbi ciklik írója, oly casinókat is szokott látogatni, a hol a publicum mezteláb is szokott mulatni, s annyira megszokta a mezteláb járást, hogy hidegben sem veszi észre: — van-e lábbeli a lábán, vagy nincs?

A ki azonban egy gyakorló ügyvédrel és fiskálissal azt képes feltenni, hogy nejt is utban felejtette: az hihetőleg esztét felejtette el valahol az — útban, vagy vér-tulásban szenved agya felé, s ez kápráztatja az esztét; ha pedig ez a baja, a ciklikben érintett ügyvéd és fiskális szórakozásból egy kis érvágással fog tudni segíteni baján, mi a bőr viszketegetését és vértolulást enyhítendő, s a ciklik névtelen írója, ha szeme káprázása elmulik, jobban megfontolandja, minő ciklikkel írásával ölje el üres idejét. Ennyit ez uttal, a többi, ha kell, be fog következni!

N. N.
ügyvéd.

— **Jegyzéke** a b.-gyulai kir. ftó. tszék-nél 1874-ik évi január 19. 20. 21. és 22-ik napjain előadandó bünyenyítő ügyeknek.

Előadó: *Nogáll László bíró.*

Január 19-én

2273. Csifkár János és társa tolvajság.

2441. Winkler Ferencz nyilvános erőszakosság.

2444. Énekes Lajos veszélyes fenyegetés.

2488. Tóth József család és tolvajság.

Január 20.

2445. Erdei János és Buzi Péter testi sérelmezés és nyilvános erőszakosság.

2397. Gróczy Ede okirat hamisítás, család és sikkasztás.

2399. Komocsin Gergely tolvajság

2393. Kovács János súlyos testsértés

2561. R. Szücs Gergely tolvajság

3560. Veres Sándor tolvajság

Január 21-én

2395. Szász Antal és társa súlyos testi sértés.

2394. Liczkó Mihályné család.

Január 22-én.

2517. Kis-Millye Lajos tolvajság.

2518. Csicsel Nyistas András tolvajság.

2563. Hegedüs József orgazdaság.

2562. Ulclai József család.

— **A gyomai takarékpénztár** üzlet forgalmának kimutatása 1873-ik év végével 16 óról.

Bevétel.	
Alaptőke	25000.—
Tartalékalap	601.—
Takarékbetét	101943.78
Bankváltó	288583.—
Zálogkölcson	2668.—
Üzletkölcség	2357.19
Kamat	7521.63
Összesen	428674.60
Kiadás.	
Tartalékbetét	52225.66
Bankváltó	363138.—
Zálogkölcson	4362.—
Üzletkölcség	1464.01
Kamat	1555.06
Alapítási és felszerelési kölcség	1228.40
Egyenleg december végével	4701.47
Összesen	428674.60

Gyomán 1873. december 31.

Papp Gábor
könyvvezető.

Nyilvános nyugtatvány.

A gyulai ifjuság által f. év és hó 10-én a helyben felállítandó polgári iskola javára rendezett táncvizsga alkalmából a rendező ifjuság kezeihez következő felülfizetések folytak be: Göndöcs Benedek apát egy jegyért 50 frt — felülfizetés 48 frt 50 kr. — Gr. Almássy Kálmánné 10 frt, Beliczey István 50 kr., Keller Imre 2 frt 50 kr, Kertay Zsigmond 4 frt, Bokor Imre 50 kr, Ferdényi Olivér 1 frt 50 kr, Nuszbeck Sándor 50 kr, Dutkay István 50 kr, Dobay János 3 frt 50 kr, Jurgovics Béla 20 kr, Andrásy Ignác 50 kr, Kálmán Frigyes 50 kr, Braun Mór 50 kr, Nagy Pál 50 kr, Kalmár Mihály 50 kr, Balta Béla 50 kr, Márki Imre 50 kr, Hajóssy Otto 50 kr, Kratochvill József 2 frt, Vég Gábor 50 kr, Czifra Imre 50 kr, Moldoványi Gyula 1 frt 50 kr, Bandhauer György 50 kr, a gyulai kör egy kifizetett nyugtában 5 frt 50 kr.

Fogadják az ifjuság s a czél nevében a legmelegebb köszönetet.

Kratochvill Gyula,
pénztárnok.

Nyilvános számadás.

A gyulai ifjuság által f. év és hó 10-én a helyben felállítandó polgári iskola javára rendezett táncvizsga alkalmából a rendező ifjuság kezeihez következő felülfizetések folytak be:

a) eladott jegyek árából befolyt	288.—
b) idogenek felülfizetéséből	81.30
c) a rendező ifjuság felülfizetéséből	33.—
Összesen	402.30

A kiadások tesznek 235.27

S így marad tiszta jövedelem 167.03

Ez összeg az alább közölt nyugta szerint Dobay János polgármester urnak átadott.

Kratochvill Gyula,
pénztárnok.

— A gyulai polgári iskola építési alaptörvényéhez január 16-ig a következő ki-sorsolandó tárgyakkal járultak:

65. Moldoványi Gyuláné szappantartó.
66. " " hamutartó.
67. " " kép (jőreggelt.)
68. " " kép (első szerelmi levél.)
69. Uferbach Antalné két virágtartó por-czellán.
70. Ifj. Magyórossy Jánosné cukortartó.
71. Konsitzky Ignácné cserép dohántartó.
72. Trukker Józsefné selyem kötőkosár.
73. Goldstein Miksáné óratartó.
74. " Miksa egy pár csésze.
75. Hegedüs Lajosné bársony pénztárca.
76. Lukács Károlyné egy sárga tentatartó.
77. " " hamutartó.
78. Silberstein testvérnők szivartartó.
79. " " gyufatartók ábrás.
80. " " " " "
81. " " " " "
82. " " " " "
83. Zillbauer Alajosné egy dohántartó.
84. " " hamutartó
85. " " serleg
86. Örley Istvánné tentatartó.
87. " " levélnehezítő alak.
88. " " levélnehezítő piramid.
89. Uferbach Lajosné levél-kosár.
90. " Mariska fa dohántartó.

91. Özv. Budjács Andorné diszes üveg, po-hárral.
92. Özv. Budjács Andorné porcellán czu-kortartó.
93. Herzenberger Mária pénztárca.
94. " Stefanie látogatójegy-tartó.
95. Butzke Ferenczné egy serleg.
96. " " cukortartó.
97. Eisler Dorottya ezüst kés-villa.
98. Licska Betti egy porcellán szivartartó.
99. " " gyufatartó.
100. Farkas Béláné 6 db. gyümölcs-tányér.
101. " " 6 db. kávé-csésze.
102. " " 2 db. csemege-tányér.
103. Kéry Kálmánné, óra- és tentatartó.
104. Farkas Mariska egy óratartó.
105. Reinhardt Józsefné két porcellán vi-rágpohár.
106. Kontúr Róza bársony pénztárca.
107. " " diszes üveg pohár.
108. Mízley Mihályné egy porcellán do-hántartó.
109. Mízley Mihályné porcellán tentatartó.
110. Batik Elekné özv. diszes pohár.
111. Puskás Józsefné egy pár gyertyatartó-disz.
112. " " schawl és harisnyakötő.
113. Scherfeneder Ferenczné egy pár gyer-tyatartó.
114. Scherfeneder " virágkosár.
115. Kohlmann Ferenczné cukor és theatartó.
116. " " könyvjegyzék.
117. Klein N. papír virágbokor.

118. Grétz Julesa gyümölcs tányér.
119. " " cukortartó.
120. " Róza porcellán íróeszköz.
121. " " gyertyatartó ezüst üveg.
122. Szilvási Bálintné 2 db. horgolt gyer-mek fejkötő.
123. Deimel Lipótné gyufa és szivartartó.
124. " " hamutartó.
125. " Gizella gyümölcskosár.
126. " " virágtartó porcellán.
127. Szigethy Lajosné 2 virágpohár.
128. " " gyufatartó alak.
129. Ifj. Uferbach Jánosné porcellán tál.
130. Kutesera Nándorné album.
131. " " dohántartó.
132. Novák Kamillné 2 china virágtartó.
133. " " diszes cukortartó.
134. " " gyufatartó alak.
135. " " " "
136. Neumann Jánosné cukortartó doboz.
137. Sánta János E. házi sipka.
138. Márki Istvánné gyufa és szivartartó.
139. " " diszes tárcza.
140. Márki István „sakkjáték tankönyve“ diszkötés.
141. Márki István " " "
142. Huszka Nina egy piros selyem kötőkosár.
143. Kozics Pálné 2 virágtartó.
144. " Mária 2 gyertyatartó.
145. " " gyufatartó.

Vadvirágok.

— *Irodalom.* Sipos Soma barátunk — kivel gyakorta összetévesztenek minket, s nem ok nélkül, fölöttébb hasonlók lévén egymáshoz, közelébb egy kötet lyrai költeményt bocsát nyilvánosságra, azokból válogatva össze, melyek már előkelőbb irodalmi közlönyökben megjelentek. Álljon itt egy csendes susogás a sok közül:

Büvös zene a te szavad,
Melytől a lég kéjben remeg.
Mámorba hajlik a virág,
S lágyan viszhangzik a berek.

Oly csodás, oly tündéri, és,
Mint a milyen vagy te magad, —
Mint a milyen e rózsá-arcz,
S piros kelyhe — e kis ajak.

E rózsá-arcz, e kis ajak,
S e ragyogó fényes szemek —
Melyek oly szépen tükrözik,
Mint harmatcseppek az eget:
En végtelen szerelmemet!

Szerkesztői üzenetek.

— **Benedicty József** urnak Békésen. — Neve csakugyan tévedésből maradt ki a névsorból, és ezért elnézést kérünk; — az első két számot csőtörtőkön küldtük.

— **D. K. urnak** Békésen. Engedje meg, hogy a már elpárolgott gőz helyett újat ne csináljunk; — munkatársaink iránt tartozunk annyi figyelemmel, hogy ellenük intézett erősebb támadásoktól őket megóvjuk.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő
Dobay János.

HIRDETÉSEK.

5) **MEZŐ-BERÉNYBEN** 1-4
egy teljesen jó karban levő

Z o n g o r a

van szabad kézből eladó, a venni szándékozó értekezhet

Haty Károly

városi jegyzővel, mint ki az eladással megbízva van.

6) **Az új-városon** 1-3

OLÁH GYÖRGY
asztalos mesternél

három szoba, konyha, kamara, záros fahelyiség és padlás

 haszonbérbe kiadó.

Hirdetmény.

Mező-Berény város tulajdonához tartozó a piac téren fekvő két bolt, a hozzá tartozó lakhelyiséggel, f. év február 1-ső napján a városházánál tartandó nyilvános árverés útján. 1874. ápril 24-től számított három egymás után következő évre haszonbérbe fog kiadatni.

Kelt M.-Berényben január 9 1874.
4) 2-3 **Molnár András,**
bíró.

Fogfájás! még az esetben is, ha a fogak lyukasok és meg vannak támadva, tartósan enyhíttetik az

indiai kivonat

által. — Gyógyereje által világhírűvé lett e kivonat, és egy családból sem nélkülözhető.

Egy üveg ára 35 és 70 kr.

Kapható Gyulán **Kohlmann Ferencznél** és B.-Csabán **Fischer M. H.-nál.**

137) 8-8

Nagyon tisztelt hölgyeink szives figyelmébe!!!

A helybeli városi tanács által a gyulai polgári iskola javára rendezendő sorsjátékhöz ajánljuk nagy választék

r a k t á r u n k a t

a legújabb ércz-, üveg-, és porcellán tárgyakkal; — továbbá nagy választékot bronz-, aczél-, fanemű és bécsi bőr-készítményekkel; — félig és egészen készített himzéseket selyem, berliner és chenille-ből, és egyéb más ajándéknál e czélra használható igen diszes tárgyakat, a czél iránti tekintetből igen jutányos leszállított áron.

Teljes tisztelettel

Silberstein testvérek
B.-Gyulán.

2) 2-3

Hirdetések.

Oppenhauser Józsefnek
Gyulán,
a vásártéren lévő

H Á Z A

jövő szent-György naptól fogva bérbe adandó.

 Bővebb felvilágosítást a tulajdonos németvárosi házában nyerhetni.

3) 2-3

Hirdetés.

Gyulán a városházzal szemben levő **Petőfőhez címzett kávéház** 1874. évi április hó 1-ső napjától — kávéháznak, boltnak, vagy pedig lakásnak — 3 évre haszonbérbe kiadó.

A feltételek megtudhatók a háztulajdonos, Czégényi István urnál.

1) 3-3